

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๘

คำพูดครูอาจารย์จับให้ดี ตอบให้ถูกต้อง

วันนี้เป็นวันพระก็เหนื่อยซิ แม่แต่ฉันจ้งหันยังไม่อึ่มนะ ยุ่มยาม ๆ เข้ามาทางนั้น เข้ามาทางนี้ ก็ไม่ทราบจะให้เราต้อนรับอะไร ปากเรากำลังต้อนรับกับข้าวกับอาหารอยู่ ที่นี้จะให้ต้อนรับกับคนนั้นคนนี้ ทั้งพูดทั้งคุยอะไรยุ่งไปหมด ยุ่มยาม ๆ ไม่ว่าพระว่า โยม ตะกี้ก็อย่างนั้นแหละ เราเลยโดดหนีเลย เราเบื่อ รำคาญจะตายแล้วนี่ มีเวล่ำเวลา ค่อยยังชั่วหน่อย นี่ไม่มีเวล่ำเวลานะ ยุ่มยาม ๆ ใครก็จะให้ตามใจเจ้าของ ใครก็จะให้ได้ ตั้งใจเจ้าของ ๆ ไม่คิดถึงใจใครต่อใครเลย เฉพาะอย่างยิ่งเราที่เป็นหัวหน้านี้จะตาย หนัก หนักจริง ๆ นะ หนักมาก พระนี้ร่วม ๔๐ แน่ะ ระบายออกไปนี่ไหลเข้ามา ระบาย ออกไปแล้วไหลเข้ามาเรื่อย เพราะประตูมี ประตูออกได้ประตูเข้าก็มี มันก็เข้าช่องเดียวกันแหละ ทั้งเข้าทั้งออกยุ่งไปหมด เหนื่อยจริง ๆ

ธาตุชั้นที่ทรุดก็เพราะแบกเพราะหามันนั้นแหละ ถ้าอยู่ลำพังไม่ค่อยเป็นไร คือ ยืนเดินนั่งนอนสม่าเสมอมันก็ไม่ค่อยเป็นอะไร นี่ยืนแบกนั่งแบกนอนแบกเดินแบกชิ มันก็หนัก หนักไปหนักมามันก็ทรุด แบกเรื่องแบกราว ออกจากคนไปแล้วก็ยังมีเรื่อง ให้เราแบกอีก เรื่องนั้นอัดเข้ามา ๆ ทั้งใกล้ทั้งไกลยุ่งไปหมด

นี่ครูบาอาจารย์ก็หมดไป ๆ แล้วนี่ พูดให้มันเต็มศัพท์นั่นแหละ หมดไป ๆ ลึ้น ไป ๆ แต่ก่อนก็มีหลายท่านหลายองค์ อย่างหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี ซึ่งมี แต่เพชรน้ำหนึ่งทั้งนั้น ที่กล่าวมานี้มีแต่เพชรน้ำหนึ่ง ๆ ทั้งนั้น ท่านก็ล่องไป ๆ ก็ยัง เหลือแต่ขี้หมาหลวงตาบัวนี่ นี่ก็มาแบกอีก แบกขี้หมูหรือแบกขี้หมาก็ไม่รู้แหละ เรา ก็แปลไม่ออก หนักนะ ท่านทั้งหลายเห็นเราที่กล่าวมาเหล่านี้ แะียบมาให้ท่านทั้งหลายจับ เอานะคำพูด ครูบาอาจารย์องค์ไหน ๆ ที่บอกว่าเพชรน้ำหนึ่ง ไม่ได้เหมือนพระ ธรรมดานะ ถ้าครั้งพุทธกาลเขาเรียกว่าพระอรหันต์นั่นเอง

พระอรหันต์เราไม่เคยเห็นนี่ จะให้ท่านมาประกาศยังไง ความประกาศเป็นเรื่อง ของทิ้งแล้ว ประกาศโฆษณาขึ้นมาขายกันอย่างโลกเขาทำกัน ไม่ทราบหนังสือหนึ่งแห่ง เกลื่อนถนนเสียงลั่น ถ้าของดีของจริงไม่ต้องประกาศ ประกาศออกมาก็หมายถึงประกาศ ความไม่เป็นท่านนั่นเอง ของดีไม่ต้องประกาศเอาไว้หลังร้านก็รู้ อย่าว่าแต่มาไว้หน้าร้าน เลย เอาไว้หลังร้านก็รู้ ตาเราตาคน ตาเขาตาคน หูเราหูคน หูเขาหูคน ใจเราใจคน ใจ เขาใจคน ต้องรู้ปิดไม่อยู่ ต้องรู้จนได้ ประกาศทำไมถ้าไม่อยากขายตัว ความไม่เป็นท่า พุดง่าย ๆ ความไม่เป็นท่าของตัวแล้วขาย

นี่หมดละครบาอาจารย์ ลูกศิษย์ลูกหาที่จะคอยแทรกขึ้น ค่อยหนุนกันขึ้นก็จะไม่มีแล้วเดี๋ยวนี้ หมดไป ๆ ที่ยังเหลืออยู่ก็กุดลงด้วนลง ๆ ไม่ใช่งอกขึ้นนะ มันกุดลงด้วนลง จะเห็นได้อย่างชัด ๆ ในเวลาที่สอนกันอยู่นี้ สอนให้เป็นอย่างนี้มันไปอย่างนี้ สอนให้เป็นอย่างนี้มันไกลไปอย่างนี้ ต่อหน้าต่อตาให้เห็นอยู่ เอ้ มันยังงี้ จะทำยังไง ตะกี้นี้พูดอยู่นี้ ก็ตัว ๆ มันร้องขึ้นมา หมาตะกี้ก็ตัว สามตัว ตัวไหนบ้าง จรวด ดาวเทียม ไอ้อ้วน ไอ้ดาวเทียมมันอยู่นี่เมื่อไร เทวอ ไม่ใช่ ๆ นั่นฟังซิ มันเป็นบ้าขึ้นมาแล้วนั่นนะ ขนาดครูบาอาจารย์เป็นคนถาม

เราก็เคยมีครูมีอาจารย์ เราเคยอยู่กับครูอาจารย์เหมือนกัน คำพูดของครูบาอาจารย์แต่ละคำ เราจะจับเอาอย่างถนัดทีเดียวนะ ระวังที่สุดเลย เพราะท่านไม่ได้พูดพลาบ ๆ เหมือนเรา ยิ่งพ่อแม่ครูจารย์มันนี้ด้วยแล้ว โอ้โฮ ลองดูซิ พูดคำไหนออกมาจับให้ดี ตอบให้ถูกต้อง พิจารณาแล้ว แน่นอนแล้วค่อยตอบออกไป อันนี้มันพลาบออกมา แสดงว่าไม่มีสติ ตะกี้ถึงได้ดูเอา ก็บอกว่าผมบ้าคนหนึ่ง สักกับผมนี้ทำไมไม่เห็นบ้าง ว่าหมาสามตัวมันทายเป็นลูก ถ้าบอกว่าสักกับผม ผมเป็นบ้าคนหนึ่งว่างั้น แล้วค่อยทายต่อไปเราก็ไม่ว่า ยอมรับเจ้าของว่าเป็นบ้าแล้ว เพราะความไม่มีสตินั่นแหละ เป็นได้แย็บออกมาไม่รู้ทันที่จะว่าไง ความประกาศของตัวเอง มีสติไม่มีสติ นี่หมายถึงผู้มาศึกษานะ ผู้มาศึกษาผู้มาปฏิบัติ

เกลื่อนกลาดอยู่ตามถนนหนทางอยู่ ตามบ้านตามเรือนตามตลาดตลานั้นเราไม่ว่า ผู้ที่เข้าในกรอบนี้นะ ขึ้นเวทีแล้วทำไมยังไปเป็นกระสอบให้เขาต่อยตุ้ม ๆ ได้ มันทนดูอยู่ได้เหอครุมนวนั้นนะ ดูลูกศิษย์เป็นกระสอบให้เขาต่อยตุ้ม ๆ นี่ก็เหมือนกัน พอถามป้าเข้าไปเหมือนขึ้นเวทีแล้ว ตอบออกมาสามสี่ห้า บ้าตัวหนึ่งเป็นหกไปแล้วจะว่าไง มันไม่มีสติ ตอบไม่มีสติ ไม่มีสติก็ไม่มีปัญญา ความแหม่นอยู่ในนั้นให้เห็น ประกาศตัวเอง พูดอะไร ๆ ไม่คิดไม่พินิจพิจารณาเสียก่อนค่อยพูด

นิสมุม กรณิ เสขุโย นั้นคำพระพุทธเจ้าบอก ให้พินิจพิจารณาเสียก่อนเรียบร้อยเสียก่อน ก่อนจะพูดจะทำอะไร ๆ ฟังซิ ให้เรียบร้อย พรวดพราด ๆ หูรั้ว ตารั้ว ปากรั่วไปหมด ตาดูก็ไม่ถนัดชัดเจน หูฟังก็ไม่ถนัดชัดเจนพอจะเอาเหตุเอาผลได้ เพราะสติไม่มี เพราะความคิดมันยุ่งไปหมด เมื่อแสดงออกมาก็ไม่ถูกต้องละซิ ตาดูไม่ชัด พูดออกมาว่าเห็นอะไรจะพูดได้ชัดยังไง ว่าเห็นอันนั้นสิ่งนั้น สีอะไรมันก็ไม่รู้จัก หูได้ยินอะไร ได้ยินเสียงอะไร หูไม่มีสติก็ไม่รู้เรื่อง เพราะใจยุ่งไปหมด มันไม่ได้เรื่องได้ราว

นี่ทำให้ท้อใจการปกครองหมู่เพื่อน นับวันมากขึ้น ๆ เรายิ่งกำลังลดลง ๆ วันหนึ่ง ๆ ไม่ค่อยได้อยู่ผาสุกแหละ นี่ก็ประคบมาได้สามวันแล้ว ถึงสามวันแล้ว ใช้สามวัน

วันแรกหนึ่ง สองวันมานี้เข้าเย็น ๆ ปวดหมดเส้น ทำไม่ถึงปวด ก็เพราะนั่งไม่เป็น เวลาเวลานั้นเอง พอเป็นเวล่ำเวลามันก็เสมอมันไม่เป็นไร ยืนเสมอเดินเสมอนั่งเสมอนอนก็ตามเวลา อันนี้มันไม่ได้ตามเวลา ธาตุชั้นนี้ก็อ่อน อ่อนลง พระก็ร่วม ๔๐ แล้วนี่ระบายออกไปเรื่อย ๆ แล้วไหลเข้ามาเรื่อย ๆ มันก็มารวมอยู่จุดเดียวนี้ รวมมาที่นี้ ๆ นี่เป็นผู้แบกผู้หามจะไม่หนักยังงี้

แบกพระไม่เหมือนแบกขรราวาสนะ หนักไปอีกแบบหนึ่ง หนักตามขั้นตามภูมิ เช่นอย่างพระมีคุณธรรมต่างกัน มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงทางด้านจิตใจต่างกัน จะสอนแบบเดียวกันไม่ได้ นั่นฟังซิ ใครมาก็จะ นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ไปเลยได้หรือ ผู้ที่ควรจะสอนแบบไหน ๆ ลึกตื้นหยาบละเอียดแค่ไหน มันต้องสอนให้ละเอียดไปตามนั้น อยู่ขั้นนี้สอนขั้นนี้ อยู่ภูมินี้แนะภูมินี้ อยู่ภูมิไหนแนะภูมินั้น เอ้า ภูมิที่ควรจะหลุดไปเลยก็ตัดให้ถึงเลยเถียว นั่น ไม่มีความสามารถเอาอะไรไปตัดให้มันถึงที่สุด มันก็หมดปัญญาซิ เอา ก.ไก่ ก.กาไปสอนปริญญาเอกได้ไง เมื่อถึงขั้นปริญญาเอกแล้วมีแต่เรื่องเอก ๆ ด้วยกันหมดถึงจะเข้ากันได้ ไม่เอกหมดไม่ได้ หลักวิชาใดก็ตามต้องเป็นวิชาของเอก ๆ ไปตามกันหมด

ภูมิของผู้มาปฏิบัติก็เหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกันอย่างนั้น ความหยาบก็เหมือนกัน หยาบก็มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกัน ความหยาบละเอียดในฝ่ายธรรมก็เหมือนกัน ความหยาบละเอียดของฝ่ายชั่วก็เหมือนกัน มันแทรกกันไปนั่น ทีนี้การสอนจะให้แบบเดียวกันได้ยังงี้ จะสอนแบบเดียวกันไม่ได้ คนอยู่ด้วยกันนี้จึงไม่เหมือนกัน ว่าคน ๆ ก็จริงความเหลื่อมล้ำต่ำสูงทางภายในภายนอกมันก็ต่างกัน กิริยามารยาทความโง่ความฉลาดแหลมคมต่างกัน ความละเอียดความหยาบภายในจิต อุปนิสัยวาสนาต่างกันอีกเป็นชั้น ๆ แม้จะอยู่ด้วยกันก็ตามก็ไม่เหมือนกัน นั่นท่านจึงได้สอนเพราะมันไม่เหมือนกัน นอกจากไปถึงที่สุดจุดจุดหมายปลายทางนั้นแล้ว จิตที่บริสุทธิ์นั้นเหมือนกัน อันนั้นไม่มีแยกแล้วที่นี้

นตฺถิ เสยฺโย ปาปิโย ไม่ปรากฏว่าองค์ใดหรือรูปใดนามใดท่านผู้ใด ไม่มีความยิ่งหย่อนต่างกัน เมื่อถึงขั้นบริสุทธิ์เต็มที่แล้วเสมอกันหมด นับจากพระพุทธเจ้าลงมาถึงสาวกองค์สุดท้าย เพราะฉะนั้นการเห็นธรรมจึงเท่ากับเห็นพระพุทธเจ้า เพราะเสมอกันเหมือนกันหมดท่านว่า นตฺถิ เสยฺโย ปาปิโย ไม่มีความยิ่งความหย่อนต่างกัน นั่นที่ท่านว่า ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต คือเห็นธรรมชาติอันนั้น ซึ่งเป็นเหมือนกันหมด ไม่ว่าพระพุทธเจ้าสาวกองค์ใดมาเจอเข้าไปแล้วเหมือนกันหมด จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าพระพุทธเจ้าไม่มี ปฏิเสธไม่ได้ว่าพระพุทธเจ้ามีก็องค์ เริ่มไปแล้วนานเท่าไร ๆ ปฏิเสธ

ไม่ได้ ธรรมชาตินี้ไม่ใช่ยาน ธรรมชาตินี้คือเป็นปัจจุบัน เห็นอยู่รู้ผู้อยู่นี้ ให้พากัน
ประพฤติกปฏิบัติเอาท่านทั้งหลาย นี้เราสอนทุกวัน ๆ สามวันมานี้เพียบมากแล้ว เหนื่อย
เอาแค่นี้ละวันนี้